

Maatschappelijke Agenda Katwijk

Opdracht Gezonde Leefstijl

Inleiding	
De Maatschappelijke Agenda Katwijk	<p>We willen dat iedereen in Katwijk - voor zover dat mogelijk is - mee kan doen in de samenleving. Daarom willen we dat de gemeente, inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners en instellingen voor elkaar klaarstaan en de handen ineenslaan. In de Maatschappelijke Agenda (MAG) heeft de gemeente Katwijk beschreven wát er precies nodig is aan zorg, werk, meedoen, opgroeien en ontwikkelen.</p> <p>Vijf belangrijke punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sociale veiligheid: inwoners van Katwijk leven in een veilige omgeving -Gezondheid: inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl -Zorg en Ondersteuning: inwoners die hulp nodig hebben, merken dat ze een hogere kwaliteit van leven hebben en zelf de regie krijgen over hun leven -Opgroeien en ontwikkelen: in Katwijk krijgen kinderen en jongeren optimale kansen -Meedoen: inwoners van Katwijk doen mee en dragen hun steentje bij aan de maatschappij <p>Met de Maatschappelijke Agenda (MAG) werken we op een nieuwe manier: eerst stellen we doelen, vervolgens kijken we naar de resultaten. Aan de hand van die resultaten passen we de activiteiten aan. Ook een belangrijk punt: samenwerken. Organisaties, verenigingen, ondernemers en burgers nemen zelf de regie en bedenken oplossingen. Zo zorgen we er samen voor dat iedereen mee kan doen.</p>
Hoofdpogave	<p>Opgave Gezondheid - Inwoners van Katwijk zijn gezond en hebben een gezonde levensstijl</p> <p>Een gezonde gemeente heeft gezonde, vitale inwoners, zowel fysiek als mentaal, met een grotere kans op een lang en kwalitatief goed leven. Met behulp van het principe van Positieve Gezondheid werken we aan het bevorderen van een gezonde leefstijl, zoals voldoende beweging en een gezond eetpatroon. Daarnaast willen we inwoners beschermen tegen gezondheidsproblemen zoals problematische verslavingen en (sociaal)psychische problemen. Dat willen we samen met onze maatschappelijke partners bereiken door een totaal-aanpak gericht op gezond gedrag en een gezonde fysieke én sociale leefomgeving.</p>
Waarom deze opdracht?	
Maatschappelijk doel opdracht	Het doel van deze opdracht is om een gezonde leefstijl te promoten en gezondheidsproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen. Het gaat in deze opdracht om preventief aanbod en de communicatie daarover.

Achtergrondinformatie

<p>Algemene achtergrondinformatie gemeente Katwijk</p>	<p>De GGD Hollands Midden voert ééns in de vier jaar een onderzoek uit naar de gezondheid van de inwoners in de regio. Uit deze Gezondheidsmonitor (https://eengezonderhollandsmidden.nl/) blijkt dat in Katwijk meer dan in de regio sprake is van een goede ervaren gezondheid. Minder mensen dan in de regio ervaren hun gezondheid als matig of slecht.</p> <p>Meer dan in de regio is in Katwijk sprake van roken (vooral bij volwassenen), alcoholgebruik (vooral bij ouderen) en met name overgewicht (alle leeftijden).</p> <p>De psychische gezondheid is in Katwijk in vergelijking met de regio beter, met uitzondering van het risico op een angststoornis of depressie onder ouderen (65+).</p> <p>Over een gezond eetpatroon zijn geen gegevens bekend. Gezien het hogere aantal inwoners met overgewicht is het echter te verwachten dat dit minder goed is dan in de regio.</p> <p>Katwijk voert al sinds 2013 het Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) programma uit. Dit krijgt in 2020 een impuls gericht op borging, met onder meer aandacht voor gedeeld eigenaarschap en publiek-private samenwerking.</p> <p>Onlangs is in Katwijk een samenwerkingsagenda tot stand gekomen waarin de thema's overgewicht, verbinding medisch en sociaal domein, gezond rondkomen en valpreventie zijn opgenomen. Partners zijn de gemeente, Welzijnswartier, Zorggroep Katwijk, Zorg en Zekerheid en het Zorgkantoor van deze verzekeraar. Deze afspraken vormen mede het kader voor deze opdracht.</p> <p>Landelijke context: het Nationaal Preventieakkoord(2018) richt zich op het terugdringen van roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Meer dan 70 partijen, waaronder bedrijven, belangengroeperingen, zorgverzekeraars en kennisinstellingen hebben dit ondertekend. Daarnaast zijn er diverse landelijke programma's zoals Gezond in de Stad, Alles is Gezondheid, Gezonde School en Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG). In 2021 werkt de gemeente Katwijk aan de uitwerking van een Lokaal Preventieakkoord.</p>
<p>Toekomstige ontwikkelingen</p>	<p>De aandacht voor preventie en gezondheid in het algemeen groeit, evenals de aandacht voor de samenhang tussen gezondheid en andere domeinen, zoals armoede en schulden, werk en inkomen, sociale veiligheid en meedoen.</p> <p>Er is een verwachte toename van het aantal mensen met (sociaal)psychische problemen door een verbeterde signalering en registratie. In Katwijk rust echter een taboe op dit thema; dit vraagt specifieke aandacht.</p> <p>Daarnaast is er een toenemende belangstelling voor middelen als eHealth en publiek-private samenwerking.</p>

Gewenste situatie	
Inhoud van de opdracht	<p>Deze opdracht richt zich op preventie van gezondheidsproblemen, zie de figuur hieronder. Dit dient specifiek gericht te zijn op het stimuleren van gezonde eetgewoonten, het voorkomen van middelengebruik (alcohol, roken, soft- en harddrugs) en het voorkomen van het ontstaan van (sociaal)psychische problemen.</p> <p style="text-align: center;">Preventie: op welk moment?</p> <p style="text-align: center;"> Tertiaire <small>Herval vermijden</small> </p> <p style="text-align: center;"> Secundaire <small>Risico's opsporen om erger te voorkomen</small> </p> <p style="text-align: center;"> Primaire <small>Nieuwe gevallen vermijden</small> </p>
Doelgroep	Alle inwoners van Katwijk, van 0 – 100, met specifieke aandacht voor onze jeugd (JOGG aanpak) en risicogroepen.
Wat willen we bereiken: effecten, resultaten	<p>We willen bereiken dat inwoners van Katwijk gezond zijn en een gezonde levensstijl hebben. We streven naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. meer inwoners die een gezond eetpatroon hebben; 2. minder inwoners die verslavende middelen gebruiken; 3. gezien de verwachte groei: een gelijk aantal inwoners met (sociaal)psychische problemen.
Evt. aandachtspunten/vraagstukken per thema of wijk/buurt	Met name in wijken en buurten waar mensen met een lage sociaaleconomische status wonen, is gezondheidswinst te behalen. We vragen daarom een zwaardere inzet in deze wijken.
Bijbehorende effect- en prestatie- indicatoren	<p>Wij verwachten dat opdrachtnemer in het plan van aanpak beschrijft 'hoe' het project en/of de activiteiten bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten. Ook wordt in dat plan van aanpak beschreven aan welke doelen, zoals deze zijn beschreven in het Databoek Maatschappelijke Agenda 2021-2023 een bijdrage wordt geleverd. Gedurende de looptijd van het plan van aanpak gaan wij hierover in gesprek met de opdrachtnemer. Het databoek is in mei 2021 geactualiseerd en is te vinden op www.detoekomstvankatwijk.nl</p> <p>We vragen opdrachtnemer in het plan van aanpak aan te geven welke informatie wordt gemonitord om te laten zien wat het effect is van de geleverde inzet.</p>

Randvoorwaarden

Samenwerking	<p>Samen staan we sterker en kunnen we meer bereiken. Door de samenwerking op te zoeken met andere sociale partners zorgen we ervoor dat iedereen echt kan meedoen in Katwijk.</p> <p>Juist door gebruik te maken van elkaars kracht en kennis zien we beter welke problemen kwetsbare inwoners hebben. Zo kan deze groep op tijd en op de juiste manier worden ondersteund. Organisaties moeten weten welke activiteiten en ondersteuning er binnen de gemeente Katwijk zijn. Zo voorkomen we onnodige overlap binnen de gemeente of binnen de wijk. Afstemming met en doorverwijzen naar een andere partner is in veel gevallen niet alleen handig maar ook nodig. Denk bijvoorbeeld aan de wijkteams, het Budget Informatie Punt of doorverwijzen naar een andere organisatie die bijvoorbeeld specifieke sportactiviteiten organiseert, of extra zingeving aanbiedt via cultureel aanbod of maatjesprojecten die mensen aan elkaar koppelt.</p> <p>Beschrijf in het plan van aanpak op welke manier u samenwerkt met andere partijen, en met wie u samenwerkt.</p> <p>U kunt samenwerking met andere partijen ook groter aanpakken, bijvoorbeeld door samen te werken met niet voor de hand liggende partners, zoals binnen een publieke- private samenwerking (PPS). Een voorbeeld hiervan is Welzijn op Recept of Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), waarbij de gemeente samenwerkt met onder andere zorgverzekeraar Zorg & Zekerheid en Zorggroep Katwijk. Beschrijf in het geval van een PPS hoe deze samenwerking eruit ziet, wat de rollen zijn en met wie er wordt samengewerkt binnen deze opdracht.</p> <p>Op zoek naar een samenwerkingspartner? Op https://www.detoekomstvankatwijk.nl/de-maatschappelijke-agenda/opdrachten kunt u de organisaties terug vinden die een MAG subsidie hebben ontvangen binnen de diverse opdrachten. Ook kunt u uw accounthouder vragen om ondersteuning en advies.</p>
Sociale acceptatie	<p>Iedereen moet in Katwijk zichzelf kunnen zijn en kunnen meedoen in de maatschappij, ongeacht achtergrond, godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, nationaliteit, geaardheid, beperking en burgerlijke staat. Gemeente Katwijk wil dat meer inwoners zichzelf kunnen zijn en zich sociaal geaccepteerd voelen.</p> <p>We willen daarom dat elke opdracht bijdraagt aan sociale acceptatie. Denk hierbij aan dat bijvoorbeeld mensen met een beperking welkom zijn en (altijd) gebruik kunnen maken van regulier aanbod aan activiteiten. Of dat het vanzelfsprekend is of wordt dat mensen met een andere geaardheid zich geaccepteerd en onderdeel van onze samenleving voelen. Of dat statushouders, medelanders of inwoners met een niet westerse achtergrond een plek vinden binnen uw organisatie, denk hierbij aan samen eten, delen van ervaringen en culturele activiteiten opzetten.</p> <p>Beschrijf in het plan van aanpak hoe u hier invulling aan gaat geven.</p>

<p>Toegankelijkheid</p>	<p>In Katwijk moeten al haar inwoners, ongeacht hun type beperking (fysiek, mentaal, intellectueel of zintuiglijk), kunnen meedoen. In het plan van aanpak zien we graag hoe u het onderwerp toegankelijkheid borgt in de opdracht. Het gaat hierbij – voor zover voor u van toepassing - om sociale, digitale en fysieke toegankelijkheid:</p> <p>Sociale Toegankelijkheid: Iedereen doet mee aan bijvoorbeeld activiteiten, sport of een museumbezoek. Denk hierbij aan ondertiteling bij het tonen van een film in een museum of tijdens een filmavond met jongeren, uitleg van schilderijen door gesproken taal, aanwezigheid (gebaren)tolken, het bieden van een prikkelarme omgeving in een buurthuis, én het gebruik van begrijpelijke taal. Sociale toegankelijkheid richt zich daarnaast ook op de wijze waarop iemand wordt ontvangen of bejegend.</p> <p>Digitale toegankelijkheid: Dit gaat over het ontwerp, beheer en de inrichting van websites, apps en portals. Concreet gaat het bij digitale toegankelijkheid om het contrast van de letters ten opzichte van de achtergrond. Het gebruik van de kleur geel wordt bijvoorbeeld afgeraden en het plaatsen van een tekst over een foto ook. Bij digitale toegankelijkheid gaat het ook om de mogelijkheid om tekst uit te spreken of te vergroten, het toevoegen van ondertiteling bij filmpjes op de website, het gebruik van een Alt-tekst op social media, het gebruik van een voice-over en audio descriptie.</p> <p>Fysieke toegankelijkheid: Dit gaat onder andere over de toegankelijkheid van gebouwen. Alle gebouwen met een publieksfunctie moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Dit betekent dat iedereen het gebouw moet kunnen betreden en gebruik moet kunnen maken van de publieke functies. Voorbeelden zijn: een duidelijke brede ingang, toegankelijke toiletten, regelmatige traptreden, aanwezigheid leuning en een drempelhulp om het gebouw te betreden. Als er een lift aanwezig is dan is het van belang dat de knoppen braille hebben of duidelijk voelbaar zijn en dat de verdiepingen worden omgeroepen.</p> <p>Op het gebied van toegankelijkheid is het van belang dat de opdrachtnemer aangeeft op welke manier het onderwerp binnen de eigen organisatie wordt opgepakt en welke maatregelen er worden genomen worden om toegankelijkheid een plek te geven binnen de opdracht. Het betrekken van ervaringsdeskundigen is hierbij noodzakelijk.</p>
<p>Eenzaamheid</p>	<p>In het plan van aanpak zien we graag hoe u het onderwerp ‘Eenzaamheid’ in de opdracht aanpakt. We willen een Katwijk dat naar elkaar omkijkt en waar inwoners elkaar helpen in moeilijke tijden. Iedereen kan iets doen tegen eenzaamheid en het verschil maken, we vinden we belangrijk dat hier in de opdracht aandacht voor is.</p> <p>Eenzaamheid tegengaan is niet alleen het organiseren van ontmoetingen of activiteiten. Ook moet er aandacht zijn voor het voorkómen van eenzaamheid. Delen van kennis is daarbij erg belangrijk. Signaleer dat en doe daar wat mee of organiseer trainingen voor vrijwilligers. Bijvoorbeeld ‘hoe herken je eenzaamheid?’ En vooral: maak het bespreekbaar, want we krijgen allemaal weleens met eenzaamheid te maken.</p> <p>Het is dus erg belangrijk dat de opdrachtnemer aangeeft op welke manier zij het onderwerp ‘eenzaamheid’ binnen de eigen organisatie oppakt. Hoe pakt opdrachtnemer de samenwerking op met andere partijen om eenzaamheid tegen te gaan? En welke maatregelen worden er in deze opdracht precies genomen? Voorbeelden: preventie van eenzaamheid (denk hierbij aan koffie inloop, organiseren van samen eten) maar ook het signaleren van eenzaamheid (organiseer bijvoorbeeld een workshop hoe herken ik eenzaamheid of een thema/discussieavond), activiteiten</p>

	<p>organiseren (zoals een extra activiteit in de week tegen eenzaamheid), het onderwerp bespreekbaar maken of een combinatie hiervan.</p> <p>In de uitvoeringsagenda op www.detoekomstvankatwijk.nl vindt u een bouwstenen schema wat u mogelijk kan helpen bij het opstellen van uw plan van aanpak.</p>
Huidige situatie	
Feiten en cijfers - databoek	<p>De GGD Hollands Midden beschikt over diverse cijfers van de gezondheid van de inwoners in de regio. Deze zijn te vinden op: https://eengezonderhollandsmidden.nl/ Deze cijfers zijn gebruikt voor het gemeentelijke databoek om de effecten te kunnen monitoren.</p>
Afbakening	
Bereik	<p>Het gaat om primaire preventie: inzet gericht op het voorkomen van gezondheidsproblemen bij alle inwoners van 0 – 100 van de gemeente Katwijk om zwaardere zorg en ondersteuning te voorkomen.</p> <p>Waar gaat deze opdracht niet over?</p> <ul style="list-style-type: none"> • preventie en vroegsignalering in het kader van jeugdhulp. • sport en bewegen. <p>Deze onderwerpen zijn in aparte opdrachten beschreven.</p>
Kaders	
Landelijk	De Wet Publieke Gezondheid, het Nationaal Preventieakkoord.
Gemeentelijk	MAG, JOGG aanpak, Samenwerkingsagenda van de alliantie Katwijk 2020-2022, Gemeenschappelijke Regeling RDOG.
Budgettair	Vrijwilligersorganisaties: € 12.000,-
Doorlooptijd	1 jaar
Aantal opdrachtnemers	Meerdere opdrachtnemers